

Η Διώρυγα του Παναμά και οι Έλληνες

Έρευνα:
Δημήτρης Συμεωνίδης

Κράτος της Κεντρικής Αμερικής; Το όνομα χρησιμοποιείται για μια πολιτική δικαιοδοσία από τη δεκαετία του 1530 στα ισπανικά, πιθανώς από μια άγνωστη λέξη Γκουαρανί, που παραδοσιακά λέγεται ότι σημαίνει «τόπος πολλών ψαριών». Αρχικά το όνομα του οικισμού ιδρύθηκε το 1519 (καταστράφηκε το 1671 αλλά στη συνέχεια ξαναχτίστηκε). Ο Παναμάς, συνδέει τον Ειρηνικό με τον Ατλαντικό Ωκεανό μέσω της ομώνυμης Διώρυγας. Η Διώρυγα έχει μήκος περίπου 77-80 χιλιόμετρα και ενώνει τον Ειρηνικό με τον Ατλαντικό Ωκεανό αλλά λόγω υψομετρικής διαφοράς αναγκάστηκαν να φτιάξουν μεγάλες δεξαμενές στις οποίες μπαίνουν τα πλοία αδειάζει το νερό και μετά κατεβαίνουν επίπεδο και ούτω καθεξής. Τα μεγάλα πλοία πληρώνουν 200 χιλ. δολάρια για να το διαβούν και τα μεγάλα πλοία 400 χιλ. δολάρια ενώ χρειάζονται μια μέρα για να το διασχίσουν.

Η επίσημη γλώσσα είναι τα ισπανικά ενώ η κύρια θρησκεία είναι η ρωμαιοκαθολική. Η χώρα απέκτησε την ανεξαρτησία της τον Νοέμβριο του 1821 από την Ισπανία και το 1903 από την Κολομβία.

Ο Παναμάς είναι η πρώτη χώρα που υιοθέτησε ως νόμισμα το δολάριο αλλά μόνο ως προς τα χαρτονομίσματα. Τα κέρματα είναι σε balboa που είναι τοπικό νόμισμα. Η έκταση του Παναμά είναι λίγο πάνω από την μισή της Ελλάδας και έχει πληθυσμό 4,2 εκ. κατοίκους περίπου. Η κατασκευή της διώρυγας άρχισε το 1904 και το πρώτο εμπορικό πλοίο την διέσχισε στις 15 Αυγούστου του 1914, δύο εβδομάδες μετά το ξέσπασμα του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου στην Ευρώπη. Το έργο κόστισε 375 εκατ. δολάρια. Τις επόμενες δεκαετίες, η διώρυγα έβαλε τον Παναμά, μία χώρα με λίγους φυσικούς πόρους, στην παγκόσμια οικονομική σκακιέρα. Οι ΗΠΑ είχαν τον έλεγχο της διώρυγας έως και το 1979, στη συνέχεια η διαχείριση του έργου γινόταν από την επιτροπή στην οποία συμμετείχαν οι ΗΠΑ και ο Παναμάς, ενώ ο πλήρης έλεγχος πέρασε στον Παναμά την 31η Δεκεμβρίου του 1999.

Κανάλι του Παναμά. Εκεί όπου ο Ατλαντικός ωκεανός συναντά τον Ειρηνικό. Εκεί όπου η δύναμη του ανθρώπου έσμιξε δύο

τεράστιες θάλασσες. Λίγοι όμως γνωρίζουν ότι οι Έλληνες “σιγματίσαν” με το δικό τους τρόπο τρεις από τους βασικότερους σταθμούς στην ιστορία της μεγαλύτερης διώρυγας του κόσμου. Οι Έλληνες βρέθηκαν στον Παναμά από την πρώτη κιόλας προσπάθεια δημιουργίας του καναλιού. Αυτό συνέβη όταν πρώτοι οι Γάλλοι ανέλαβαν την κατασκευή του, το 1880. Η επιλογή των Γάλλων έγινε με το σκεπτικό της εμπειρίας τους από την κατασκευή της διώρυγας του Σουέζ, αλλά και του

Ισθμού της Κορίνθου.

Έτσι οι Γάλλοι έφεραν εκατοντάδες Έλληνες εργάτες μέχρι το 1885, οι οποίοι ήταν ήδη εξειδικευμένοι λόγω της διάνοιξης του Ισθμού της Κορίνθου. Όμως η προσπάθεια των Γάλλων ναυάγησε σύντομα καθώς περίπου 22.000 εργάτες πέθαναν κατά την προσπάθεια κατασκευής του καναλιού.

Κύρια αιτία η ελονοσία και η φυματίωση, αρρώστιες που την εποχή εκείνη δεν είχαν ακόμη ανακαλυφθεί. Υπάρχουν αναφορές ότι 3.000 Έλληνες εργάτες έχασαν τη ζωή τους στην κατασκευή.

Στοιχεία από το αρχείο αποδεικνύουν ότι και στην δεύτερη φάση της κατασκευής της διώρυγας, αυτή τη φορά από τις ΗΠΑ, υπήρχαν πολλοί Έλληνες που βοήθησαν στην κατασκευή της. Ο αριθμός τους δεν είναι συγκεκριμένος. Στην επίσημη εφημερίδα της εποχής εκείνης στο “Κανάλι Ρέκορντ” γίνονται πολλές αναφορές σε ελληνικά ονόματα, κυρίως σε ό,τι αφορά ατυχήματα. Όπως στην 1η Μαΐου του 1909 αναφέρεται ότι ο Δημήτρης Μικέδορος έχασε τη ζωή του σε εργατικό ατύχημα το οποίο προκλήθηκε από βαγόνι ενός τριάνου που χρησιμοποιούνταν για την κατασκευή του καναλιού. Υπολογίζεται ότι περίπου 27.500 εργάτες έχασαν τη ζωή τους από το 1880 μέχρι τη λειτουργία του καναλιού το 1914. Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή

Κύρια αιτία η ελονοσία και η φυματίωση, αρρώστιες που την εποχή εκείνη δεν είχαν ακόμη ανακαλυφθεί. Υπάρχουν αναφορές ότι 3.000 Έλληνες εργάτες έχασαν τη ζωή τους στην κατασκευή.

